

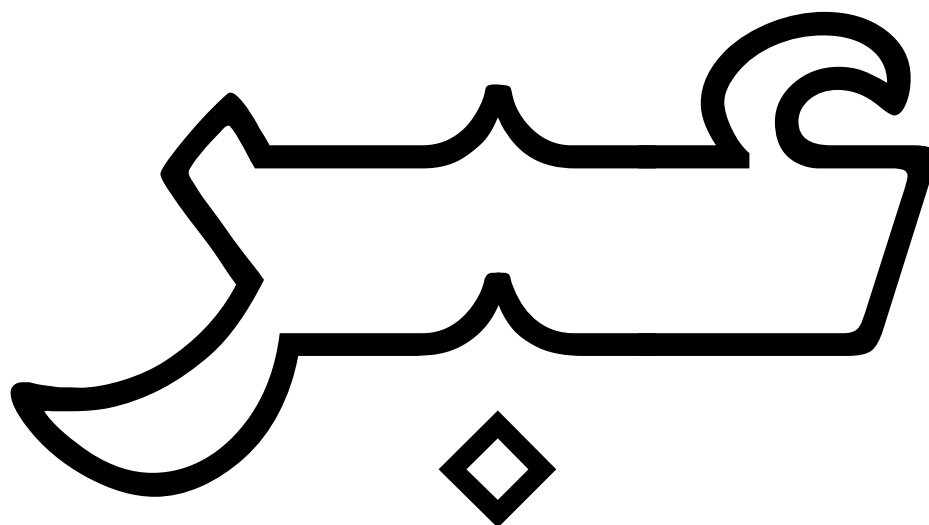

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۰۷۸

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۰۷۸، «عبر» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «عبر» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «عبر» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۰۷۸
ریشه	عبر
تعداد تکرار	۹
تعداد مشتقات	۵
تعداد ریشه مرتبط	۱۰۵

فهرست مشتقات

۱. تَعَبْرُونَ (۱)   ۲. عَابِرِي (۱)   ۳. عِبْرَةٌ (۱)   ۴. فَاعْتَبِرُوا (۱)   ۵. لَعِبْرَةٌ (۵)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۱)	۲۲. جیء (۱)	۴۴. سقی (۲)	۶۶. فری (۱)	۸۷. مرض (۱)
۲. احد (۱)	۲۳. حتی (۲)	۴۵. سکر (۱)	۶۷. فضل (۱)	۸۸. مسح (۱)
۳. اخر (۲)	۲۴. حدث (۱)	۴۶. سمن (۱)	۶۸. فئی (۲)	۸۹. ملء (۱)
۴. اکل (۲)	۲۵. حسب (۱)	۴۷. سنبل (۱)	۶۹. قتل (۱)	۹۰. ملک (۱)
۵. الله (۶)	۲۶. حشر (۱)	۴۸. سوغ (۱)	۷۰. قذف (۱)	۹۱. منع (۱)
۶. اله (۶)	۲۷. حصن (۱)	۴۹. شرب (۱)	۷۱. قرب (۱)	۹۲. موه (۱)
۷. امن (۳)	۲۸. حیث (۱)	۵۰. شیء (۲)	۷۲. قصص (۱)	۹۳. نسو (۱)
۸. انن (۸)	۲۹. خرب (۱)	۵۱. صدق (۱)	۷۳. قلب (۲)	۹۴. نصر (۱)
۹. اهل (۱)	۳۰. خرج (۲)	۵۲. سعد (۱)	۷۴. قول (۲)	۹۵. نعم (۲)
۱۰. اول (۲)	۳۱. خشی (۱)	۵۳. صلو (۱)	۷۵. قوم (۱)	۹۶. نفع (۱)
۱۱. اولی (۳)	۳۲. خضر (۱)	۵۴. طیب (۱)	۷۶. کتب (۱)	۹۷. نهر (۱)
۱۲. اوی (۱)	۳۳. خلص (۱)	۵۵. ظنن (۲)	۷۷. کثر (۱)	۹۸. هدی (۱)
۱۳. اید (۱)	۳۴. دمم (۱)	۵۶. عجف (۱)	۷۸. کفر (۲)	۹۹. وجد (۱)
۱۴. ائی (۱)	۳۵. دمو (۱)	۵۷. عفو (۱)	۷۹. کلل (۱)	۱۰۰. وجه (۱)
۱۵. ایی (۳)	۳۶. دی (۱)	۵۸. علم (۱)	۸۰. کون (۶)	۱۰۱. وحد (۱)
۱۶. بصر (۳)	۳۷. دور (۱)	۵۹. عین (۱)	۸۱. لب (۱)	۱۰۲. وله (۶)
۱۷. بطن (۲)	۳۸. رحم (۱)	۶۰. غسل (۱)	۸۲. لین (۱)	۱۰۳. بیس (۱)
۱۸. بقر (۱)	۳۹. رعب (۱)	۶۱. غفر (۱)	۸۳. لقی (۱)	۱۰۴. یدی (۴)
۱۹. بیت (۱)	۴۰. رئی (۵)	۶۲. غوط (۱)	۸۴. لمس (۱)	۱۰۵. یمم (۱)
۲۰. بین (۲)	۴۱. سيع (۳)	۶۳. فتو (۱)	۸۵. لیل (۱)	
۲۱. جنب (۱)	۴۲. سبل (۳)	۶۴. فقی (۱)	۸۶. مثل (۱)	
	۴۳. سفر (۱)	۶۵. فرث (۱)		

فهرست آیات

۱. { آل عمران - ۱۳ } قَدْ كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَأَى الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لَأُولِي الْأَبْصَارِ
۲. { النساء - ۴۳ } يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرُبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنْبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّى تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُم مِّنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا
۳. { يوسف - ۴۳ } وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلْنَ سَبْعَ عِجَافٍ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُؤْيَايَ إِنَّ كُنْتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ
۴. { يوسف - ۱۱ } لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةً لِّأُولِي الْأَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
۵. { النحل - ۶۶ } وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْفِقُكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ
۶. { المؤمنون - ۲۱ } وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْفِقُكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ
۷. { النور - ۴۴ } يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ
۸. { الحشر - ۲ } هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحُمْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُجْرِبُونَ يَبُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِي الْأَبْصَارِ
۹. { النازعات - ۲۶ } إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَحْتَسِبُ